

Cuntada Iswiidhan

Wareysiyo iyo qaab waydiimo ku saabsan caadooyinka cuno ee dadka qaangaarka ah. Cilmibaarista waxaa loogu talagalay dadka degen Iswiidhan iyo kuwa ku dhashay Iswiidhan, Suuriya, Ciraaq ama Soomaaliya, si texgelin loo siiyo kaladuwanaashaha dhaqanka.

Waxaa hubiyey Etikprövmyndigheten, taariikhda 2020-05-11 (DNR 2020-01382)

Dibna loo eegay 2020-08-20 (DNR 2020-04129)

Dibna loo eegay 2021-03-30 (DNR 2021-01382)

Casuumaad iyo soo koobis gaaban

Cilmibaaristaan waxaan ku dooneynaa inaan ku sii wanaajino qaab weydiimaha hadda jira ee ku saabsan cuntada iyo caadooyinka cunnada si ay u noqdaan kuwa ku haboon bulshada iswiidhan oo dhan.

Daraasaddan cilmibaarista ah waxaannu kaa codsaneynaa inaad lix jeer muddo sanad ah aad buuxiso foomka waydiimaha ah ee ku saabsan doorashadaada cuntada iyo raashiinka.

Waxaannu dooneynaa inaan kula kulanno haddii aad ku dhalatay meel ka baxsan Iswiidhan si aan u falanqeyno waydiimaha hadda jira iyo inaan si faahfaahsan uga hadalno sida ay cunnooyinka gurigaaga ay u egyihiin iyo sida aad u qorsheyso waqtigaaga cuntada (dukaameysiga, karinta, xilliga cuntada).

Ujeedada iyo asalka cilmibaarista

Cuntadu waxar door muhiim ah ka cayaartaa ilaalinta caafimaadka. Iswiidhan (iyo dalal kale oo badan oo EU ah) waxaa si joogta ah loo sameeyaa baaritaano ku saabsan cuntada iyo caadooyinka cuntada dadweynaha si loo eego in talooyinka rasmiga ah ee cuntada loo baahanyahay in wax laga bedelo. Baaritaannada illaa hadda la sameeyey kuma fiicneyn markasta in lagu cabbiro nafaqada qof walba. Gaar ahaan dadka aan u dhalan iswiidhan. Si aan u helno fikrad wanaagsan oo ku saabsan waxa qof walba uu adeeganayo, waxaan dooneynaa inaan aqoon ka helno cunnooyinka iyo caadooyinka cunto ee ku saleysan dhaqamada gaarka, oo ay ku jiraan cuntooyinka aan loo aqoon dhaqan ahaan Iswiidish. Daraasadani waxay ku saabsan tahay sameynta baaris hab dhaqanka cunnida ee qowmiyadaha ugu waaweyn ee aan asal ahaan aan yurubta ahayn ee ku nool Iswiidan, gaar ahaan Siiriyaanka, Ciraaqiyaanta iyo Soomaalida.

Waxaan ku martiqaadeynaa dadka soo booqanaya xarumaha daryeelka carruurta och xarumaha qoyska iyo ka qeybgalayaasha kooxaha waalidiinta inay ka qeyb qaataan daraasada. Waxaan aaminsanahay in tirada ka qeybgalayaasha daraasada ay noqon doonaan ku dhowaad 132. Waxaan dooneynaa in si fudud aan daraasadaan ugu baarno sida ay hadda u egyihiin caadooyinka guud ee cunadaada. Waxaan xiiseynaa kala duwanaanta ka

jirta caadooyinka cunida iyo cunnooyinka ka jira Iswiidhan iyo sida cilmibaareyaasha ay u doonayaa inaan hab sax ah u cabirno caadooyinka cunitaanka ee dhammaan dadka Iswiidhan ku nool.

Iyada oo laga tixraacayo waxa aanu ku ogaan doono daraasadaan ayaan hormarindoonnaa waydiimo loo isticmaali karo daraasadaha qaran ee mustaqbalka ee ku saabsan caadooyinka cuntada ee bulshada si guud ahaan. Daraasad ku xadidan gobolka Örebro ayaan u isticmali doonnaa foomka su'aalaha la hormariyey si loo baaro xiriirka ka dhexeeya cuntada iyo horumarka

koriinshaha carruurta.

Maxaa layga filayaa inaan sameeyo haddii aan ka qeybgalo daraasadan?

Waxaannu kaa codsaneynaa inaad buuxiso laba nooc oo su'aalo waydiimo ah oo ku saansan caadooyinkaaga cunista. Waydiimaha waxaa loogu jawaabayaa hab toos ah ee online- ka iyadoo laga buuxinayo kumbuyuutarka, shaashadaha fidsan ama iyadoo la adeegsanayo taleefanada casriga ah. Waxaadna ku sameyn kartaa gurigaaga sida aad rabto. Mar alla markii aad buuxiso su'aalaha ayaanu jeclaan laheyn inaan wax kaa weydiino sida aad u aragtay su'aalaha iyadoo aan ku waydiineyno dhowr su'aalo kooban oo xiriir la leh kuwa hore waana hab online ah.

Waxaannu la soo xirri doonaa ka qeybgalayaasha ku dhashay dibedda waddanka Iswiidhan si aan ugu heshiino maalinta iyo goorta ku haboon in la buuxun karo su'aalaha iyo goorta aynu cayiman karno wareysi. Wareysiga waxaa lagu qaban donaa qaab wicitaan fiidiyow ah ee luqada iswiidishka ah, laakiin haddii aad doorbideyso inaad ku hadasho afkaaga hooyo waxaan kuu diyaarin karnaa turjubaan goobjoog ah. Waxaan sidoo kale u kulmi karnaa qaab wadajoog. Qof naga mid ah ayaana markaa ku soo booqan doona maalinta iyo waqtiga aan go'aansanno. Waxaan kugula kulmi karnaa goobta adiga kugu haboon (tusaale ahaan rugta caafimaadka, maktabadda ama jaamacadda). Laakiin haddii aad doorbido, waxaan kugula kulmi karnaa gurigaaga, maadaama ay jiri karaan raashiin, cunno ama waxyaabo kale aad rabto inaad na tusto. Marka aan kulmeyno waxaan raaci doonnaa talooyinka markaa jira ee ka yimid hay'adda caafimaadka bulshada ee ku saabsan COVID 19. Inta lagu guda jiro wareysiga waxaan markale isla eegi doonnaa weydiimaha ku saabsan cuntada iyo caadooyinka cunida. Waxaa laga yaabaa inaan su'aalo dheeri ah idiin ka weydiino waxyaabaha ay ka koobanyihiin cunnooyinka kala duwan ama sida cuntada loo diyaariyo. Markaa ka dib waxaan jeclaan laheyn inaan su'aalo dhowr ah oo guud idiin ka waydiino caadooyinkaaga cunida iyo sida aad u abaabusho cuntada qoyska ee gurigaaga. Waxaan sidoo kale jeclaan laheyn inaan ku weydiino su'aalo dhowr ah oo ku saabsan cuntadaada markii aad uurka kugu dambeeyey aad laheyd iyo cuntada aad u dooratay carruurtaada.

Muddo dhowr bilood ayey qaadan doonta inaad na maqasho ama kula soo xiriirno markii aan sameyno ka jawaabista waydiimaha iyo wareysiyada. Waxaan mudadaa dhexdeed sii horumarin doonaa oo aan dib uhagaajin doonaa waydiimaha aad buuxisey, ka dibna

waxaan ka codsan donaa dhammaan kaqeybgalayaasha inay hab toos online ah ay afar jeer oo kale u buuxiyaan.

Ma jiraan wax faa'iido ah oo laga helayo ka qeybgalka?

Inaad ka qeybqaadato kuma heleysid wax faa'iido toos ah si shaqsi ahaan adiga ama ka qeybgalayaasha kale, laakiin marka laga howlgalo natiijooyinka ayey daraasadaha mustaqbalka noqon doonaan kuwa si wanaagsan u cabiraya caadooyinka cunnada ee dhammaan bulshada Iswiidhan. Taasoo ina siineysa sawir sax ah oo ku saabsan cuntada iyo habka cunnada ee Iswiidhan.

Ma jiraan wax khasaaroon ama khataro ah ee ku aadan ka qeybgalka?

Ma jiraan wax khatar caafimaad ah oo ku aadan ka qeybgalka daraasaddan cilmi baarista ah. Kuma siin doono wax warqado caafimaad ah ama ma sameyn doontid hanaan caafimaad oo ku dhaawacaya. Ujeeddada daraasaddu ma ahan inaan si uun u qiimeyno caadooyinkaaga cunida, sidoo kalena kaama codsaneyno inaad wax uun ka bedesho waxaad cuneyso. Kaliya waxaan kaa codsaneynaa inaad dhowr jeer buuxiso foomka waydiimaha iyo haddii ay timaado inaad ka qeyb qaadato wareysi.

Maxaa dhacaya haddii aanan rabin in aan sii wado ka qayb qaadashada daraasada?

Ka qayb qaadashada daraasadan waa tabarucaad aan khasab ahayn. Haddii aad doonto waad diidi kartaa ka qayb galka daraasada ama waxaad samayn kartaa in aad soo gabagabeeyso ka qayb qaadashadaada daraasadii oo aan wali dhamaan, kumana qasbanid in aad sheegtid sababta. Taasina saamayn kuma samaynayso daryeelka caafimaad ee aad xaqa u leedahay.

Maaraynta ku saabsan daraasada

Sidee loo dhowrayaa xogtayda shaqsiga?

Ujeeddada daraasada marka la eego ayaa waxa aanu u baahanaynaa in aanu ku weydiiyo su'aalo ku saabsan asalkaaga iyo waddanka aad ku dhalatay. Macluumaadka aanu doonayno inaan isku soo uruurino waxaa kaliya oo la isticmaalayaa haddii aan ku aanu ku weydiino su'aalahaasi. Ma keydin doono wax macluumaad ah oo aan ka ahayn su'aalaha cilmi

baarista iyo wareysiga aanu kula yeelan doono. Xogta cilmi baarista waxaa lagu keydin doonaa jaamacada kombiyuutaradeeda keydinta waxaana loo xifdin doonaa si munaasab ah oo habboon. Xogta aanu uruurinayno waxaa ka mid ah macluumaad xasaasi ah oo shaqsiyadeed oo la isku soo uruurinayo, loo wareejinayo oo loo keydinayo si la sugay oo hubaal ah. Xogta qofka lagu aqoonsan karo sida magaca, ciwaanka iyo taariikhda dhalashada waxaa loo keydinayaa si gaar ah oo isku meel laguma keydinayo xogtaas iyo jawaabihii aad bixisay.

Si ay cilmi baareyaashu uga shaqeeyaan xogta la isku soo uruuriyay (tusaale ahaan ka qayb galayaasha lala xiriiray, baarista xogta iyo isku soo uruurinta natiijada inta aan la daabicin), waxa ay ku qasbanyihiin inay raacaan shuruucda dhowrista xogta shaqsiga. Sidaas aawgeed ayaa cilmi baarayaasha loo tababaraa arinkaas oo waxaa ka shaqaynaya oo kaliya cilmi baare ruqsad u heysta, saxiixay heshiiska isku gudbinta xogta aqoona u leh sida loo qaabilo xog sir ah (haddii si kale loo yiraahdo xog aysan la socon magac, ciwaan, taariikh dhlasho iyo wixii la mid ah).

Dhowrista xogta shaqsiga

Jaamaca Örebro waxa ay daraasaadka u samaysaa ayada oo la samaynayo xog uruurin sida ay ku jirto maslaxada umada. Haddii aad u baahato in aad ogaato wixii kugu saabsan oo aanu diwaangalinay ama wixii aragti ah waxa aad kala xiriiri kartaa matisverige@oru.se. Xogta aanu uruurino waxaanu keydinaa ilaa 10 sannadood. Su'aalaha ku saabsan sida ay jaamacada Örebro u xifdiso xogta shaqsiga waxa la weydiin karaa waaxda dhowrista xogta ee jaamacada oo ciwaankeedu yahay dataskyddsbud@oru.se. Cabashooyinka aanay xallin karin jaamacada Örebro waxaa loo gudbin karaa waaxda dowliga ah ee dhowrista xogta ee lagu magacaabo Datainspektionen.

Daraasada yaa maalgalinaya oo abaabulaya em organiserar?

Daraasada waxaa ka masuul ah machadka daawada iyo culuunta seyniska ee jaamacada Örebro. Daraasada waxaa maalgalinaya jaamacad Örebro qaybta maalgelinta iyo qorsheynta cilmi baarista ee "Mat och Hälsa" ayada oo la kaashanayo is maamulka gobalka Örebro. Waxaa kale oo su'aalaha ku sabsan cunta dhinaca internetka nagu taageeray hey'ada dowliga ah ee cuntooyinka.

Yaa faafreebay daraasada?

Daraasada waxaa faafreebay dhinacyada soke ee ku shaqada leh iyo hey'ada dowliga ah ee anshaxa daraasaadka.

Abaalgud

Haddii uu kaa baxo kharash la xiriira dhinaca safarka marka aad imanayso wareysiga waa lagu soo celinanayaa. Lacagta lagu soo celinayo waxaa lagu jaangoynayaa qiimaha lagu raaco basaska. Haddii aad ka qayb qaadatid daraasada ilaa dhamaadka waxaa aanu kugu casuumi doonaa jeeg lacageed qiimihuusu yahay 100 karoon, ama 200 oo karoon haddii aad wareysiga xitaa dhamystirtid.

Shaqaalaha adeega caafimaad looma sheegayo

Wixii xog ah iyo jawaabahaaga daraasada ee aad na siiso sinaba looma gudbinayo hey'adaha adeega caafimaadka. Haddii ay kugu soo dhacaan su'aalo ku saabsan cunto inta ay daraasadu socoto ama xitaa marka la soo gabagabeeyo dabcan waad kala hadli kartaa su'aalahaasi shaqaalah adeega caafimaadka. Haddi aad ka qayb qaadato daraasada (ama

aad xitaa iska diido in aad ka qayb aadato) taasi kuguma noqonayso caqabad kaa hor istaagta in aad hesho adeeg caafimaad oo hufan.

Sidee ayay bukaanku iyo bulshadu uga qayb qaateen daraasaadkii hore?

Foomka su'aalaha ee aan adeegsanayno daraasadan waxaa gundhig looga dhigay daraasadihii horay loogu sameeyay cuntada ee Iswiidhen. Si aan u sii wanaajino foomamka su'aalaha ayaan waxa aanu la xiriirnay xitaa dad ka tirsan bulshada oo asal haan kasoo jeeda waddamana bariga ka xiga badda Mediterranean-ka. Dadkaasi aanu la xiriirnay waxa aanu weydiinay su'aalo ku saabsan cuntooyinka iyo xilliyada caadiga ah ee ay wax cunaan.

Maxaa lagu samaynayaa natiijada daraasadan cilmi baarista ah?

Jawaabaha foomka su'aaloweydiinta iyo wareysiyada waxaa lagu samayn doonaa isku shaandayn ayada oo lagu dhafayo ka qayb galayaal aad isku gobol ku dhalateen. Kadibna waxaa baaritaan ku samayn doonaa macluumaadka nooga soo baxa. Haddii ay noo soo baxaan cuntooyin iyo caadooyin cunto oo ka duwan kuwa swiidhishka, waxa aanu markaasi isbadal waafajin ah ku samayn doonaa qaabka su'aalaha daraasaadka cuntada ee hadda jira. Sidaas waxaa u samaynaynaa in aan u fududayno dadka ka qayb qaatayaasha ah ee ka qayb qaadanaya daraasaadka mustaqbalka – Taasi waxa ay suurta galinaysaa in jawaabaha laga dhex heli karo cuntada caadi ahaan uu qofku cuno, waxaa kaloo suurta galaysa in qofku uu ka jawaabo su'aalo ka turjumaya cuntooyinka uu caadiyan cuno.

Natiijada daraasadaan cilmi baarista ah waxaa loo isticmaali doonaa daraasado kale oo cilmi baaris ah, oo ay ku jirto daraasad waddanka oo dhan ah oo ku saabsan caadooyin cunto ee Iswiidhen (Riksmaten.) Waxa kale oo loo isticmaali doonaa daraasad kale oo laga leeyahay ujeedo fog laga leeyahay oo ka dhici doonta gobolka Örebro län taas oo lagu darsayo cuntooyinka, koriinshaha carruurta iyo caafimaadka ee gobolka

Macluumaad dheeraad ah iyo sida aad noola soo xiriiri kartid

Ma doonaysaa macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan daraasadan cilmi baarista ah, la soo xiriir:

Taleefanka /SMS/WhatsApp: 0790 61 40 20 / 0790 61 89 89

E-mailka: mativerige@oru.se.

www

Bogga shabakada caalamiga ah ee internetka: www.oru.se/mativerige

